

VİRAN EHIR LÇEMİZ

Tella (Dikmeler)

anl,urfa merkez ilçesine 91 km uzaklıkta olan ilçenin 2012 nüfus sayımına göre toplam nüfusu 172.422 ki idir. İlçenin doğusunda Kızıltepe, kuzeydoğusunda Derik, Mazıdağı, (Mardin), kuzeyinde Çarşamba, Diyarbakır, batısında anl,urfa, kuzeybatısında Siverek, güneyde Ceylanpınarı, güneybatısında Harran yer almaktadır. İlçe 5.498 km² lik yüzölçümüne sahip olup, idari yapı olarak; 2 belediye, 2 bucak, 116 köy, 221 mezradan oluşur.

Viran ehir- anl,urfa Karayolunun 6. km'sinden kuzeye sapılarak 16 km'lik asfalt yol ile Eyyubnebi Köyüne ulaşılır. Burada; Hz. Eyyub Peygamberin, eşi Hz. Rahime'nin ve Hz. Elyasa Peygamberin türbeleri bulunmaktadır. Viran ehir ekonomisinin temelini tarım ve hayvancılık oluşturmaktadır. Viran ehir'in geni ve verimli bir ovaya sahip olması, tarım sektörünü geliştirir ve Karacadağ eteklerinde bulunan verimli meralar ise hayvancılığın gelişmesini sağlayarak ilçenin geçim kaynağına, tarım ve hayvancılığa yöneltmiştir.

Hurri-Mitanni, Hitit, Asur, Med-Pers ve Keldani hâkimiyetlerini gören ilçe, M.Ö 331`de Makedonya imparatorluğuna, M.Ö 163`te de Roma idaresine girmiştir. Bizans imparatorluğunun ilk dönemlerinde Tella (Tepe) olarak tanınıyordu, sonra imparator Konstantin tarafından bazı ehirlerin adları değiştirildi. İlçeye de Konstantina adı verildi. 640 yılında Arap ordusu tarafından fethedildi ve Tell-Muzin adını aldı. Sonraki dönemlerde yine Araplar tarafından Tell-Mavzen ve Tell-Mavzelath isimleri de kullanılmıştır. 660 yılında Emeviler, 750 de Hamdaniler ve Abbasiler arasında el değiştiren Viran ehir, Türkmenler tarafından son kez kurulmuş ve Ören ehir adını almıştır.

Ancak 1258`de Hülagu ve 1400 y,l,nda da Timur taraf,ndan ya ma ve tahrip edilen yöre 1517 y,l,nda Osmanl, topraklar,na kat,larak, 1792`den sonra Mardin`e, 1924 y,l,nda da Urfa`ya ba lanarak ilçe haline getirilmi tir.

TELLA MARTYR ONU (Dikmeler)

Eski Pa alar Okulunun bat,s,nda bulunur. H,ristiyanl,k dönemi yap,lar,n,n önemli örneklerindedir. Sekizgen planl,(Oktagonal) olan yap,n,n 4.-5. Yüzy,llarda bir Aziz in an,s,na Martyrion olarak in a edildi i tahmin edilmektedir. Tamam, 8 adet olan dikmelerden bu güne sadece bir tanesi gelebilmi tir. Kal,nt,lar aras,nda bulunan çok say,daki mozaik tanesinden yap,n,n zengin mozaik süslemeli oldu u anla ,lmaktad,r.

BRAH M PA A KONA I

brahim Pa a taraf,ndan yapt,r,lm, t,r. Pa a Kona , ve Pa alar Okulu olarak ta bilinen yap, uzun y,llar e itim amaçl, olarak kullan,lm, t,r. 1923 ten 1940d, y,llar,n sonuna do ru e itim ve ö retimin yürütüldü ü bu tarihi yap,, 1970 y,llar,ndan itibaren kaderine terkedilmi tir. 2000 y,l,nda özel idare taraf,ndan korunmaya al,nm, olan yap,, restore edilmi tir. Bugün İlçe Halk Kütüphanesi olarak hizmet vermektedir.

brahim Pa a Kona ,

EYYUBNEB BELDES

H. Eyyüb, Han,m, Rahime Hatun ve Hz.Elyesa-n,n mezarlar,n,n bulundu u beldedir. Urfa-Mardin karayolunun 80 km.sinden sapan 16 km.lik asfalt yolun sonunda (ehir merkezine toplam 96 km.) Eyyüb Nebi Beldesine ula ,l,r. Bu beldenin 400 y,l,ndan beri Eyyubnebi ad,yla an,ld, , vakfiyesinden anla ,lmaktad,r.

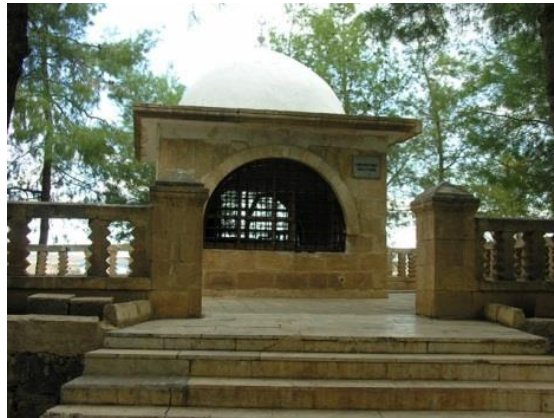

Eyyub Peygamber Türbesi

Ba dat seferi s,ras,nda bu köye u rayarak mezarlar, ziyaret eden Osmanl, padi ah, **4. Murat**, çevredeki 17 köyün gelirini bu türbelerin bak,m, için vakfetmi tir. Yüzlerce y,ld,r bilhassa dini bayramlarda ve arife günlerinde bu mezarlar binlerce ki i taraf,ndan ziyaret edilmektedir. Efsâneye göre, Hz. Eyyub'un otururken s,rt,n, dayad, ,na inan,lan büyük bir bazalt ta "**Sab,r Ta** ," ise, türbesinin bat,s,ndad,r.

Elyesa Peygamber Türbesi

Rahime Hatun Türbesi